

Warszawa, dnia 28 marca 2022 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

BM.2116.16.2021 / 8

Pan Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

W związku z oświadczeniem złożonym przez senatora Krzysztofa Kwiatkowskiego podczas 30. posiedzenia Senatu RP dotyczącego decyzji TSUE w sprawie Turowa skierowanym do Prezesa Rady Ministrów i przesłanym przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów do udzielania odpowiedzi przez MSZ przedstawiam poniżej odpowiedź.

Zgodnie z Uchwałą Rady Ministrów z dnia 15 czerwca br. w sprawie współpracy na rzecz zakończenia sporu z Republiką Czeską dotyczącego Kopalni Węgla Brunatnego Turów, Ministrowie Klimatu i Środowiska, Spraw Zagranicznych, Aktywów Państwowych oraz ds. Unii Europejskiej zostali zobowiązani do podjęcia wzmożonej współpracy i wszelkich możliwych działań w celu zakończenia sporu z Republiką Czeską zgodnie z interesem politycznym Rzeczypospolitej Polskiej.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej od początku negocjacji intensywnie pracował nad jak najszybszym osiągnięciem porozumienia i zakończeniem sporu z Republiką Czeską dotyczącego potencjalnych skutków działalności KWB Turów, przy jednoczesnym zabezpieczeniu interesów środowiskowych, energetycznych, społecznych i finansowych Rzeczypospolitej Polskiej. Od czerwca 2021 r. regularnie odbywały się rokowania ze stroną czeską – do końca września odbyło się 14 rund negocjacyjnych. Kampania wyborcza oraz październikowe wybory parlamentarne w Republice Czeskiej nie były bez wpływu na tempo prowadzonych w tym czasie negocjacji. Dopiero utworzenie nowego rządu w Pradze (pod przewodnictwem premiera P. Fiali) pozwoliło na dokończenie negocjacji. Po serii spotkań negocjacyjnych w styczniu 2022 r., w dniu 3 lutego 2022 r. nastąpiło podpisanie *Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Czeskiej o współpracy w zakresie odnoszenia się do skutków na terytorium Republiki Czeskiej wynikających z eksploatacji kopalni odkrywkowej węgla brunatnego Turów w Rzeczypospolitej Polskiej.*

Celem umowy jest współpraca obu rządów w zakresie wdrażania i finansowania środków służących wykrywaniu, minimalizowaniu i zapobieganiu, w tym ich monitorowaniu, skutkom działalności kopalni węgla brunatnego na terytorium Republiki Czeskiej oraz polubowne zakończenie sporu między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską dotyczącego eksploatacji kopalni, który spowodowało wniesienie przez stronę czeską skargi przeciwko

Rzeczypospolitej Polskiej do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE). Umowa jest skonstruowana tak, aby chronić bieżące i przyszłe interesy zarówno Polski jak również mieszkańców sąsiadujących z terenami kopalni województwa dolnośląskiego i czeskiego Kraju Libereckiego. Tworzy mechanizm współpracy wzmacniający monitorowanie skutków środowiskowych eksploatacji Kopalni oraz umożliwiający podejmowanie ewentualnych działań minimalizujących ich potencjalny negatywny wpływ. Dotyczy to stanu wód podziemnych, ruchów terenu, jakości powietrza i hałasu. Umowa zacieśnia współpracę polskich i czeskich służb państwowych odpowiedzialnych za te kwestie, ustanawiając dodatkowe, długookresowe ramy kontaktów instytucjonalnych.

Zgodnie z umową Strona polska zobowiązała się do przekazania stronie czeskiej łącznie 35 mln euro (z czego 10 mln euro Ministerstwu Środowiska Republiki Czeskiej, a 25 mln euro - Krajowi Libereckiemu), które to środki w całości zostaną przeznaczone na pełne odniesienie się do skutków na terytorium Republiki Czeskiej wynikających z eksploatacji kopalni Turów i na realizację projektów mających ograniczyć lub wyeliminować ryzyko pojawienia się tych skutków. Podobnie zostaną wykorzystane dodatkowe środki przekazane przez Fundację PGE na rzecz Kraju Libereckiego w wysokości 10 mln euro.

Zgodnie z postanowieniami umowy, Czechy złożyły 4 lutego 2022 roku wniosek o wycofanie skargi, ale także rzekły się prawa do wystąpienia w przyszłości do TSUE ze skargami dotyczącymi funkcjonowania Kopalni Turów. W związku z wycofaniem przez Republikę Czeską przedmiotowej skargi do TSUE bezpośrednim skutkiem gospodarczym wejścia w życie umowy będzie możliwość dalszego prowadzenia przez Kopalnię Turów działalności wydobywczej a tym samym zapewnienie dalszego sprawnego funkcjonowania Elektrowni Turów wchodzącej w skład Krajowego Systemu Energetycznego. Z uwagi na wielkość i lokalizację Elektrowni Turów pełni kluczową rolę w trzech aspektach funkcjonowania polskiego oraz europejskiego systemu elektroenergetycznego tj. zaspokojenia zapotrzebowania na energię elektryczną polskich odbiorców, bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w południowo-zachodniej części Polski oraz zdolności przesyłowych dostępnych dla transgranicznej wymiany energii elektrycznej. W związku z powyższym zawarcie umowy ma fundamentalne znaczenie i jest wyrazem odpowiedzialności Rządu RP za bezpieczeństwo energetyczne kraju.

Pełna treść *Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Czeskiej o współpracy w zakresie odnoszenia się do skutków na terytorium Republiki Czeskiej wynikających z eksploatacji kopalni odkrywkowej węgla brunatnego Turów w Rzeczypospolitej Polskiej* została opublikowana w Monitorze Polskim w dniu 23 lutego 2022 r. i jest dostępna dla opinii publicznej (<https://monitorpolski.gov.pl/MP/2022/276>).

Z poważaniem,
Z upoważnienia Ministra Spraw Zagranicznych
Piotr Wawrzyk
Sekretarz Stanu